

كۆمەنگايەك؛ لە رەوهندى تراژىدياكاند

جوتيار

سەرانی بزوتنەوێ ناسیونالیزم لە کوردستاندا؛ هێشتا خالی نەبووەتەوێ لەو خواستە حەشارداوانەى کە بونیادیترین فاكتن بۆ بەردەوامبوونی چارەنوسیك کە گەمەى تراژىدياكان دەچەرخێنن. رابەرانی بزوتنەوێ کوردایەتى بە درێژایی زەمەنى لە دایکبوونی چەمكى نەتەوەگەرى لە ناو کورددا دا براوانە لەو خواستەى خۆیان؛ مېکانزىمى تى، رەهەندیكى بى ئاراستە، هەلیان دەگرتو و لەو دیو خواستو ئیرادەى سیاسى كۆمەنگادا دەیانگىرسىنیتەوێو لە سەر پانتایی ئارەزوێ ئینسانىەکانى ملیونەها بەشەر هیل دەکێشن و بە ناچارىش ئەو هاوکیشەیه ناو دەنێن (بەرژەوندی میللەت). ئەو پرسىارەى کە ئەو هاوکیشەیهدا دەبیتە گریکوێرە ئەوێ، نایا دەکرى میللەت بە ناگاو هەستیار نەبى ئە بەرامبەر بەرژەوندی و ویستەکانى خۆیدا؟، تا چ ناستیک ئەو دەچیتە ناو لۆژیکى پەيوەندیەکانى ئیوان دەستەلاتو كۆمەنگا؟!، دەشى دواى ئەو هەموو گەمە کردنە بە ئیرادەوچارەنوس میللەت نەزانی جارىکى تر روو لە کام شەراىتى حەياتییه کە نایندەى بوونو نەبوونی ئەو پێو بەستراوتەوێ؟!، ئەوانە پرسىارگەلیکى کە بەرە بەرە خریکە چەکەرە دەگرنو شین دەبن لە زېهنى تاک بە تاکى ئەو جەمەئە ئینسانە کە ئیستا نە سەریان بە ئاسمانەوێو نە قاچیشیان لە نەرزە. دەمىکى هەناسە سوارە؛ میللەت لە ئیوان قوربانى و نازادىەکانیدا غەرقى فەزایەکە کە تىایدا دڵە راوکەو ترس پەلێ گرتونو نازانن دىسان کامە دەزوى قەدەرىکى سیاسىتر لە قاچیان دەنانی و کامە سنورو کامە ئەنقالبو کامە بۆمب یەخەى مەرگیان پى دەگرى. کارىزما دیپلومات- سیاسىەکانى کورد لە پەنای هەناسەدانىکى ئەو كۆمەنگایە کە لە دەسپىکى دەیهى نەوێو بە ئیرادەو هیزی خودى جەماوەر بە دەستەندرا، گەرەکیانە ئەوێو ئەو واقیعیاتە پیچەوانە بکەنەوێو بە خەلك بلین نەخیر ئەوێو کە ئیوى دەرباز کردوێ (گۆدۆیهک) ی ئیردراوى تەرەف خودایە؛ بۆیه پێویستە ئیوى بىر لە شتىک نەکەنەوێو کە پى دەگوتىت هیزو ئیرادەى كۆمەنگا. كۆمەنگا بۆ رەهائى و خوشبەختیەکانى خۆى و دەربازبوونی لە بازەى تراژىدياكان نازادى ناسیو؛ ئەوێو بۆ نازادى دان بە رەوهندىکى کە دەرگای کارەساتەکان لە رووى خەلكیدا ناوێو دەکات. مېژووى بەیهکەوێو گریدراوى کارەساتەکان روو بەو مرقە راهاتوانە بە کارەسات *، جیاوازیەکی نییه بە راهاتنى رابەرانی ناسیونالیزم بە بیهیوایى. خەلكى کوردستان هەراسان بوو لە راگرتنى دەستى لە سەر دلى؛ تا بزانی تریپەکانى؛ بەشى چارەنوسو چاوەروانىەکی دى دەکات، چونکە هەمیشە تراژىديایەک ئەو چاوەروانىەیدا لەبەر دەمیاپەتى. من پىم وایە قۇناعى ئەوێو گوزەرانوێان لە کوردستاندا حەساسترە لە هەموو ئەو ئالوگۆرانەى کە ئەحزابى کوردى وێنای دەکەنو لایان وایە ئیتر سەردەمى (پرونامىریکایى) بوون خالی نەجاتو بردنەوێو گرهههکانیانە لە مەللانىیهک کە نازانن خۆیان لە کام گۆشەى مەیدانەکەى دا جیگیر بوون، بەدەر ئەوێو ئەو نا یەکانگىریههه ئیوستو بۆچونە سیاسىەکانى هەردوو حیزبى کوردى جارىکى تر جەخت لەسەر ئەوێو دەکات کە ئەوان کارنامەیهکی سیاسى شاملو نایندەیهکی رۇشنىش بۆ ئەو ناوچەیه ئە هەگبەیاندا نییه تا ئە بەرامبەر كۆمەنگاو خەلكى کوردستاندا بەیانى بکەن. كۆمەنگا ئەو رەوشە حەساستەدا پێویستى بە دنیایەکی پراو پر لە ئومیدو هیوا هەیه تا بزانی چارەنوسو دوا روژى ئە گەل هەر ئالوگۆرىکدا چیههه بە کوئ دەگات، ئەوێو هەر وەك لیدوانىکى بى بەرەنجامى هەر روژەیهى و تارىکى سیاسى نا کامل کە جگە ئە ترسو رەشبینى شتىکىتر بە خەلك نابەخشى، سەر بارى هەموو ئەوانەش خۆ مەلاسدانو میلیتارىزەکردنى سنورەکان لە لایەن ترکیا-ئیران-عیراق، نامازەیهکی تری رودانى کارەساتىکە ئەو ناوچەیهدا ئە گەل هەر چرکە ساتىک کە ئامرىکا روو بە رژیمنى بەعس ئەنجامى بدات، نایا ئەحزابى دەسەلاتدار لە کوردستاندا تا کوئ راستگۆیانە رەوشى ئالوگۆرو روداوەکانیان لە ئیستاوێ بۆ نایندە بە خەلك راگەیاندوێ؟، یاخود گەرانتى رونەدانى تراژىديایەکی تر بە خەلك دراوێ تا سەرانی ئەحزابى کوردى ئاوا ببیاکانە بچنە خانەى مەللانى و شەرە نا ئینسانىەکانى ئەو دو قوتبە دژ بە ئینسانە؟!، خەلكى کوردستان دەبیت زۆر ناگایانە ئە گەل رەوهندى ئەو مەللانىیانەدا مامەتباتو و پێویستىشە هەر لە ئیستاوێ فشار بخەنە سەر ئەحزابى دەسەلات بۆ وەلام دانەوێو بە هەموو ئەو ئەگەرە ترسانکانە کە ئە بەر دەمیاندا، ئەگەر نا (دیپلوماسیەتى نەینى) دادى ئەو چارەنوسە رەشە نادات کە ئە نایندەدا روو بەو كۆمەنگایە دەبیتەوێو...

*پیناسەیهکە کە ناسیونالیزمى کورد فەخرى پێوێ دەکات